

Fotocredits: Kees Rijken

Gratis is waardeloos

Er zijn dagen dat ik zomaar ineens let op de hoeveelheid plastic die er door mijn handen gaat. Boodschappen doen is onmogelijk geworden zonder plastic. Vlees, fruit, groente, zuivel, snoep, vrijwel alles in de schoonmaak- en drogisterijhoek, overal plastic. Zelfs het kartonnen koffiebekertje heeft een plastic laagje. Ik vind het al bijna gewoon. Verdorie.

Vanmorgen kreeg ik -ongevraagd- stukjes plastic in een envelop. Die was door de Postcode Loterij naar mij toegestuurd. Er zat ook een foldertje in met vega-recepten. Het ene stukje plastic was een nep-creditcard met een plastic sticker erop. Als ik die kaart deblokkeer door naar een website te gaan, mag ik voor € 15,- aan vegetarische artikelen uitzoeken. Da's verdomd aardig. Het andere stuk plastic is een 'spaghettimeter'. Echt. Het wordt mij langzaam duidelijk dat ik geen prijswinnaar ben, maar dat de Postcode Loterij haar hele bestand een 'spaghettimeter' heeft geschonken. Jij hebt hem dus ook! Nou weet iedereen die regelmatig in de keuken staat dat je altijd, 100%, per definitie, op zeker, gegarandeerd en elke keer weer te véél pasta kookt. Als heel Nederland 10 keer per jaar precies de goede hoeveelheid spaghetti kookt is dat een geweldige opsteker als het gaat om het tegengaan van voedselverspilling. Maar als we daar 6.000.000 stukjes plastic tegenoverstellen, dan hebben we het over een flinke Alp. In gedachten tel daar ik de plastic kaartjes, plastic stickers en het transparante venster bij op, vermenigvuldig dat met 6.000.000 en bel ik in paniek met Boyan Slat, de oprichter van de Ocean Cleanup. Ik wil hem vragen wat hij ervan te zeggen heeft. Wachtend tot hij opneemt zoek ik tussen de 149 goede doelen die de Postcode Loterij steunt, of de Ocean Cleanup ertussen zit. Nee dus. Ik krijg Boyan niet te pakken maar ik moet toch echt ergens heen met mijn onvrede over al dat onvermijdelijke en ongevraagde plastic. Dan maar een column.

Die spaghettimeter is een onbedoeld symbool. Los van het feit dat hij van plastic is, hij voelt als waardeloos. Als in zonder waarde. Een van de lezers van dit magazine zal vast wel een luxe fles champagne gedronken hebben op deze mega-order, maar het 'doet' niks. Die € 15,- aan vega-producten is een topcadeau, dat stuk plastic met gaten hoeft echt niet.

En dan kom ik eindelijk, na mijn plastic-tirade, op de kop van deze column uit: Geef je iets weg en doe je dat in grote aantallen, dan voelt dat niet goed. Je bent ineens een vervuiler in plaats van Sinterklaas. Zorg dus dat je premium een hoge waarde perceptie heeft, dan wil ik zelfs wel enige moeite voor doen. En in vredesnaam, beloof me dat je me nooit meer een plastic spaghettimeter toestuurt. ◀◀

Lodewijk van der Peet
Free-lance creatief en
leiderschapscoach bij Sterke Leiders.